

Plan van aanpak scenario's PTSS zorg voor zorgprofessionals

Aanleiding

Zorgprofessionals zijn door Covid-19 in hogere mate en frequenter aan ingrijpende gebeurtenissen blootgesteld. Veel werkgevers hebben hun zorgprofessionals mentale ondersteuning geboden. Waar dit minder aanwezig of mogelijk is kunnen zorgprofessionals terecht bij het contactpunt van Arq/IVP en sterkinjewerk/extra-coaching. Tegelijkertijd is bekend dat een klein percentage van de mensen die aan ingrijpende gebeurtenissen wordt blootgesteld een post traumatische stressstoornis (PTSS) kan ontwikkelen. De verwachting is dus dat ook een klein percentage van de zorgprofessionals deze stoornis gaat ontwikkelen naar aanleiding van het werken tijdens Covid-19. Deze stoornis gaat gepaard met psychische klachten die ervoor kunnen zorgen dat iemand minder goed in het dagelijks leven kan functioneren en ook (tijdelijk of gedeeltelijk) arbeidsongeschikt kan raken.

In Nederland is de werkgever primair verantwoordelijk voor het welzijn van zijn medewerkers. Tenzij de overheid de werkgever is ligt hier dus formeel geen verantwoordelijkheid bij de overheid. Tegelijkertijd kan dit erin resulteren dat er verschillen kunnen optreden in de zorg voor zorgprofessionals met PTSS klachten. Daarbij zijn er nu nieuwe sectoren die voorheen niet zo frequent werden geconfronteerd met ingrijpende gebeurtenissen. Denk daarbij aan de VVT waarbij de sterfte in zeer korte tijd sterk is toegenomen.

De CNO heeft in mei in haar advies opgenomen dat het volgens haar wenselijk is om naast het registreren van het ziekteverzuim door werkgevers ook op het ontstaan van klachten van burnout, post-traumatische stressklachten en depressie als gevolg de COVID-pandemie te focussen. De roep om een herstelfonds is weliswaar een financieel verhaal, maar gaat ook uit van (tijdelijke) arbeidsongeschiktheid bij zorgprofessionals waarvan een gedeelte dit gaat zijn door PTSS.

Gezien deze ontwikkelingen is het belangrijk dat wij als afdeling arbeidsmarkt inzicht en overzicht hebben over de zorg voor zorgprofessionals met PTSS en we een beargumenteerd standpunt kunnen innemen ten aanzien van welke activiteiten hier door VWS wel of niet in ontplooid dienen te worden.

Doelstelling

Zorgen dat er een standpunt vanuit VWS kan worden geformuleerd over de zorg voor zorgprofessionals met PTSS naar aanleiding van Covid-19 en de rol van VWS daarbij.

Opdracht

Doe vooronderzoek naar PTSS en zorgprofessionals en schrijf op basis daarvan twee tot drie scenario's. In die scenario's komen zowel activiteiten intern binnen VWS en activiteiten extern naar voren.

Activiteiten

1. Vooronderzoek
 - Huidige stand van zaken PTSS zorg bij:
 - o Werkgevers in de verschillende zorgsectoren
 - o Politie en defensie gezien hun ervaring met PTSS zorg
 - o Zorgsectoren in Duitsland, Engeland en België
 - Verschil tussen PTSS zorg bij werkgevers in de zorg en de overheid als werkgever.
 - De belangrijkste onderzoekers
2. Scenario's schrijven
 - Op basis van dit vooronderzoek worden twee tot drie scenario's geschreven.
3. Impact op de organisatie omschrijven
 - Per scenario wordt de impact op VWS omschreven en wordt omschreven hoe het onderwerp binnen VWS belegd is.

Projectorganisatie

Directie: MEVA

Afdeling: Arbeidsmarkt

Team: Mentale Ondersteuning Zorgprofessionals

Teamleden: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

en eventueel (10)(2e) (10)(2e)

Klankbord: (10)(2e) (10)(2e)

Planning

Vooronderzoek 1 tm 3 juni

Scenario's schrijven: 3 tm 15 juni

Bijlage 1

Scenarioplanning

Er wordt van meerdere scenario's uitgegaan. Elk scenario geeft een rijke beschrijving van de mogelijke ontwikkelingen en de daarbij gepaard gaande gevolgen voor de organisatie. De bestuurders moeten zich bij elk scenario afvragen wat de mogelijkheden, kansen en bedreigingen en risico's zijn. Waar moet rekening mee gehouden worden? Alleen op die manier is een organisatie beter voorbereid op onvoorziene omstandigheden en veranderingen in de maatschappij en komt het minder voor verrassingen te staan. Dat is de meerwaarde van scenario planning.

Scenario planning in 8 stappen

In de voorbereiding wordt het thema en de daarbij behorende tijdspanne gekozen.

In de analytische fase vinden de volgende stappen plaats:

- Stap 1 – brainstormen over visie op de toekomst.
- Stap 2 – trends onderzoeken (eventueel met behulp van een trendwatcher).
- Stap 3 – drijvende krachten kiezen.

In de tweede fase worden de scenario's ontwikkeld en volgen de drie stappen:

- Stap 4 – het maken van een scenario template.
- Stap 5 – ontwikkeling van scenario's.
- Stap 6 – presentatie van scenario's.

In de laatste fase wordt gereflecteerd en volgen de laatste twee stappen:

- Stap 7 – alle scenario's evalueren.
- Stap 8 – beleidsadviezen opstellen op basis van de verschillende scenario's.

Voorbeeld Scenario planning

Voor een commercieel bedrijf dat handelt in export van bloembollen over de gehele wereld is het belangrijk te kijken naar wat er binnen vijf jaar kan gebeuren.

- Scenario 1: In 5 jaar tijd krijgen zij de kans om hun imperium uit te breiden met vijf handelskantoren in Azië.
- Scenario 2: De markt blijft hetzelfde en de organisatie continueert hun werkzaamheden en blijft zich voornamelijk focussen op de handel naar de VS.

- Scenario 3: De handel naar de VS valt weg en de onderneming moet naarstig op zoek naar nieuwe afzetmarkten.

In bovenstaand voorbeeld wordt uitgegaan van drie scenario's; een optimistisch, een normaal en meest waarschijnlijke scenario (dit wordt ook wel forecasting genoemd) en een pessimistisch scenario (dit wordt ook wel worst case scenario genoemd). Het feit is dat de bloembollenexporteur gedwongen wordt om over alle drie de scenario's na te denken en al mogelijke maatregelen op de plank neerlegt. Zodoende is het goed in staat om alle zeilen bij te zetten, medewerkers op scherp te krijgen en iedereen binnen de organisatie op voorhand te dwingen naar mogelijke alternatieven te kijken.

Trends

Door middel van alle scenario's kan een bedrijf controleren of een gekozen strategie stand houdt onder onzekere omstandigheden. Daarom is het verstandig altijd op zoek te gaan naar trends en de onderliggende krachten die een grote impact hebben op gebeurtenissen. Als de bestaande strategie niet bestand is tegen een dergelijke impact, dan doet het bedrijf er goed aan om de strategie aan te passen. (<https://www.toolshero.nl/strategie/scenario-planning/>, verkregen op 270520)